

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Αθήνα, 6 Φεβρουαρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

**ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κ. Κυριάκο Πιερρακάκη
Την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Νίκη Κεραμέως**

ΘΕΜΑ: Επιτακτική ανάγκη για εξίσωση των εργασιακών δικαιωμάτων των αναπληρωτριών εκπαιδευτικών με αυτά των μόνιμων εκπαιδευτικών

κ.κ. Υπουργοί,

Ένα πάγιο αίτημα που έχει επανειλημμένως τεθεί από την εκπαιδευτική κοινότητα των αναπληρωτριών εκπαιδευτικών είναι η ανάγκη για εξίσωση των δικαιωμάτων τους με αυτά των μόνιμων διορισμένων σε σχολικές μονάδες. Το ζήτημα με τις άδειες μητρότητας και ανατροφής των τέκνων των αναπληρωτριών εκπαιδευτικών έχει τεθεί πάρα πολλές φορές στη Βουλή στο πλαίσιο του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου και παρά την ανάδειξη ενός τόσο σοβαρού προβλήματος, εντούτοις, έως σήμερα, δεν έχει δοθεί καμία ουσιαστική και δίκαιη λύση.

Τον περασμένο Απρίλιο μάλιστα, ο Πρωθυπουργός στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εξήγγειλε ότι «*όλες οι μανάδες ανεξαρτήτως το που εργάζονται λαμβάνουν κρατική στήριξη για εννέα μήνες*», δηλαδή ότι όλες οι μητέρες ανεξαιρέτως, θα λαμβάνουν επίδομα μητρότητας είτε εργάζονται στον δημόσιο τομέα, είτε στον ιδιωτικό είτε ως αυτοαπασχολούμενες. Το γεγονός αυτό, δημιούργησε ελπίδες σε χιλιάδες εργαζόμενες μητέρες, καθώς φάνηκε να δίνει το «πράσινο φως» για μια πιο δίκαιη και ίση μεταχείριση όλων των γυναικών, ανεξαρτήτως της επαγγελματικής τους κατάστασης. Ωστόσο, στην πράξη οι αναπληρώτριες εκπαιδευτικοί εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται με άνισο τρόπο συγκριτικά με τις μόνιμες συναδέλφους τους, ως προς τα βασικά εργασιακά τους δικαιώματα, όπως είναι η άδεια μητρότητας και ανατροφής των τέκνων τους, ενώ αποκλείονται από ειδική αναρρωτική άδεια σε περίπτωση που παρουσιάσουν προβλήματα στην κύηση. Οι συνθήκες αυτές, προκαλούν στις εγκυμονούσες αναπληρώτριες εκπαιδευτικούς ανασφάλεια και αβεβαιότητα γιατί από τη μια έχουν να διασφαλίσουν τη δική τους υγεία και αυτή του εμβρύου που κυοφορούν και από την άλλη να παραμείνουν στην εργασία τους ώστε να μην απολέσουν τα ένσημα και τα μόρια προϋπηρεσίας τους. Δυστυχώς, αυτή η επιλογή μπορεί να τις αναγκάσει να εργαστούν υπό επισφαλείς συνθήκες, θέτοντας σε κίνδυνο τόσο την υγεία τους όσο και την υγεία του εμβρύου που κυοφορούν.

Αξίζει να επισημανθεί ότι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί καλύπτουν κάθε χρόνο χιλιάδες κενά σε δημόσια σχολεία. Μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, καλούνται να εγκαταλείψουν τις οικογένειές τους και τις εστίες τους, να αναζητήσουν κατοικία σε περιοχές με υψηλή ζήτηση και περιορισμένη διαθεσιμότητα, να εξοπλίσουν το σπίτι τους και να επωμιστούν εξ ολοκλήρου τα έξοδα μετακίνησης. Οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί, χωρίς καμία ουσιαστική κρατική στήριξη, καλούνται να καλύψουν άμεσα τις ανάγκες διαβίωσής τους σε έναν νέο τόπο και με την αβεβαιότητα για το αν θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν οικονομικά.

Περαιτέρω, χιλιάδες αναπληρώτριες εκπαιδευτικοί κάθε χρόνο, αγωνιούν διότι δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη λήψης άδειας επαπειλούμενης κύησης. Εάν αντιμετωπίσουν επιπλοκές στην εγκυμοσύνη τους, δεν μπορούν να λάβουν επιπλέον αναρρωτική άδεια από τις 15 ημέρες που δικαιούνται. Αντίθετα, η μόνη επιλογή που έχουν είναι η λήψη διαδοχικών μηνιαίων αδειών άνευ αποδοχών, με

σχετική ιατρική γνωμάτευση από δημόσια δομή, έως ότου μπορέσουν να κάνουν χρήση της άδειας κηδεύσεως δύο μήνες πριν από την πιθανή ημερομηνία τοκετού.

Αυτό σημαίνει ότι η εγκυμονούσα αναπληρώτρια βρίσκεται σε καθεστώς έντονης οικονομικής αβεβαιότητας και ανασφάλειας, καθώς το διάστημα αυτό δεν λαμβάνει μισθό, δεν της προσμετρώνται ένσημα και δεν συγκεντρώνει μόρια προϋπηρεσίας. Επιπλέον, μετά το πέρας της αρχικής δεκαπενθήμερης άδειας, αν κριθεί αναγκαία η αντικατάστασή της, η σύμβασή της μπορεί να λυθεί, με αποτέλεσμα να απολυθεί ενώ είναι έγκυος.

Επιπλέον, ανισότητες μεταξύ μόνιμων και αναπληρωτριών εκπαιδευτικών υπάρχουν και στο ζήτημα της άδειας μητρότητας. Ειδικότερα, ενώ για τις μόνιμες εκπαιδευτικούς προβλέπεται συνολικά πεντάμηνη άδεια (δύο μήνες πριν και τρεις μήνες μετά τον τοκετό), για τις αναπληρώτριες η αντίστοιχη άδεια είναι περιορισμένη στις 119 ημέρες, δηλαδή δύο μήνες πριν και μόλις 2 ¼ μήνες μετά τον τοκετό.

Ακόμα πιο έντονη και σοβαρή είναι η ανισότητα ως προς την άδεια ανατροφής τέκνου. Οι μόνιμες εκπαιδευτικοί δικαιούνται εννέα μήνες άδειας, ενώ οι αναπληρώτριες μητέρες εκπαιδευτικοί μόλις 3,5 μήνες. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα μια αναπληρώτρια μητέρα να αναγκάζεται να αφήσει το παιδί της σε φροντιστές σε μια ηλικία σημαντική για την συναισθηματική του ανάπτυξη, ήτοι όταν είναι μόλις 5,5 μηνών βρέφος.

Επιπρόσθετα, η πρόσφατη αύξηση του ελάχιστου αριθμού απαιτούμενων ενσήμων για τη χορήγηση επιδόματος ανεργίας από 125 σε 175 ημέρες, επιφέρει πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση στις αναπληρώτριες μητέρες. Επισημαίνεται δε ότι δεδομένου ότι οι ημέρες άδειας κύησης και λοχείας δεν υπολογίζονται ως ένσημα, πολλές αναπληρώτριες μητέρες κινδυνεύουν να βρεθούν χωρίς καμία οικονομική στήριξη κατά τους καλοκαιρινούς μήνες.

Δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασία επί παραβάσει κατά της Ελλάδας [INFR(2024)4013] για τη μη ορθή ενσωμάτωση της Οδηγίας 1999/70/EK, η οποία θεσπίζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης και απαγορεύει τις διακρίσεις εις βάρος των εργαζομένων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου συμπεριλαμβανομένων των αναπληρωτών εκπαιδευτικών.

Δεδομένου ότι οι αναπληρωτές εκπαιδευτικοί καλύπτουν χιλιάδες κενά της δημόσιας εκπαίδευσης, αναπληρώνοντας συχνά τους ίδιους τους εαυτούς τους.

Δεδομένου ότι η Πολιτεία οφείλει να διασφαλίσει ίσα δικαιώματα για όλες τις μητέρες, ανεξάρτητα από την εργασιακή τους κατάσταση ώστε να μην υπάρχουν εργαζόμενες μητέρες δεύτερης κατηγορίας.

Δεδομένου ότι ζούμε σε μια χώρα που αντιμετωπίζει έντονο δημογραφικό πρόβλημα και η Πολιτεία οφείλει να στηρίζει έμπρακτα όσες γυναίκες επιθυμούν να αποκτήσουν παιδιά,

Ενόψει των ανωτέρω ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Σε ποιες άμεσες ενέργειες θα προβείτε ούτως ώστε να σταματήσει η διακριτική μεταχείριση μεταξύ μόνιμων και αναπληρωτριών εκπαιδευτικών στα εργασιακά και γονεϊκά δικαιώματα;
2. Προτίθεστε να φροντίσετε για την άμεση εξίσωση της άδειας ανατροφής των αναπληρωτριών εκπαιδευτικών με αυτή των μόνιμων εκπαιδευτικών συναδέλφων τους;
3. Προτίθεστε να θεσμοθετήσετε ειδική αναρρωτική άδεια για επαπειλούμενη κύηση στις αναπληρώτριες, όπως ακριβώς ισχύει για τις μόνιμες εκπαιδευτικούς;
4. Ποιες πρωτοβουλίες πρόκειται να αναλάβετε, ώστε το ελληνικό δίκαιο να συμμορφωθεί με το ενωσιακό δίκαιο;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Παραστατίδης Στέφανος

Χρηστίδης Παύλος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Μπιάγκης Δημήτριος

Τσίμαρης Ιωάννης

Γερουλάνος Παύλος

Μάντζος Δημήτριος

Αποστολάκη Μιλένα

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Καζάνη Αικατερίνη

Κατρίνης Μιχάλης

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Λιακούλη Ευαγγελία

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Νικητιάδης Γεώργιος

Πάνας Απόστολος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παρασκευαΐδης Παναγιώτης

Παρασύρης Φραγκίσκος

Πουλάς Ανδρέας

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Χνάρης Εμμανουήλ

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ